

La llengua, ànima del poble

La llengua és un mirall on es veuen reflectides les essències reals d'un poble. Es la condensació del nostre esperit: és l'esperit fet verb.

Els catalans hem cantat l'excellència de la nostra parla, l'hem trobada formosa; però no solament és formosa, sinó que és capaç d'expressar totes les manifestacions humanes. Des dels conceptes filosòfics, des dels temes tècnics fins a cantar l'amor. Doncs aquesta gran joia de valor incalculable que és tenir al nostre poble un sistema d'expressió pròpia, cal consagrars-la emprant-la en tots els ordres de la vida.

Durant l'època vergonyosa de l'antic règim, els catalans ens vèiem contrets a tenir abandonada la nostra parla. Anava a esdevenir una llengua reclosa als horitzons casolans. Ni un rol secundari li era conferida. La renaixença del poble català va anar conjunt amb la renaixença de l'idioma. Cada conquesta catalana coincidia amb una conquesta de la llengua. La llengua, però, ja va arribar al cim abans d'arribar-hi el poble políticament i nacionalment.

Aquest cas de perseverança, que és formosíssim, va fer possible que el poble català tingui avui una llengua disposada i apte per a representar aquelles més altes manifestacions i a ésser un instrument de cultura. Generalment, aquest avantatge no el gaudeixen pas tots els pobles renaixents. Catalunya pot estar orgullosa d'haver arribat en aquest punt. Els pobles europeus renascuts en aquest segle no ho podien o no ho poden dir així. Irlanda mateix es troba amb una llengua gairebé perduda. Txecoslovàquia, si no oblidada, plena d'impureses; multitud de construccions van caldre rectificar. La situació de la llengua txeca, es troba en una situació com el català anys enrera.

A l'admirable revista txeca "Nase rec" (La nostra llengua) (a Catalunya no recordo que hagi existit revista semblant) encara debaten qüestions ortogràfiques. En tindrà torna a guanyar terreny l'escriptura etimològica de la x, etc.

Nosaltres, ja veieu que tenim les qüestions solucionades, i... admira pensar com han estat de treballa-

dors els nostres fillegs, especialment l'il·lustre professor Pompeu Fabra.

El lector no pot capir l'avantage real de tenir al moment de la implantació de l'Estatut el problema gramatical solucionat de temps ha. Si el poble hagués comprès què se li posava a les seves mans, no hauria neglijit la parla catalana. Perquè una llengua no és pas uns sons articulats, sinó que són també uns signes escrits. No és estimar la llengua catalana amb sols parlar-la, cal també escriure-la i llegir-la per estimar-la íntegrament.

El català conscient haurà complert amb aquest deure ja de temps; el català que no veié la realitat de la potència catalana es troba que avui, quan Catalunya, amb la seva llibertat, es disposa a emprendre la gran volada, ells, amb el braç encarcarat, encara escriuen en altra llengua. Es que no s'han adonat del redreçament de l'idioma català, no s'han volgut adonar de l'estat de maduritat a què és arribada.

Avui que una altra llum ilumina la nostra terra, s'han de sentir avergonyits, no de no saber el català, sinó de no haver sabut on anar a trobar o no haver volgut trobar aquelles instruccions, aquells llibres que l'haurien posat en un millor nivell patriòtic i cultural.

Si els germans txecs haguessin tingut una llengua apta i disposada!

Els catalans ja la tenen. Ara us toca, doncs, a vosaltres de complir amb aquest deure, i, com a bons catalans, disposar-vos de seguida a conquerir plenament l'art d'escriure i parlar correctament la nostra parla.

C. V. BURC

UNA COSA SON ELS OBRERS
DE LA C. N. T. QUE VIUEN
DE LLUR TREBALL I QUE
MEREIXEN EL NOSTRE RES-
PECTE, I UNA ALTRA COSA
ELS ELEMENTS DE LA F. A. I.
QUE NO HAN TREBALLAT
MAI I VIUEN A L'ESQUENA
DELS QUE TREBALLEN.

Sessió de l'Ajuntament

President l'alcalde senyor Martí Baiges i amb l'assistència dels regidors senyors Virgili, Gatell, Banús, Biato, Cavaller, Miquel, Jordana B., Clariana, Borràs, Clivillé, Abelló, Balsells, Tortajada, Ribes; Ferraté i Jordana M., celebrà sessió el nostre Ajuntament, despatxant el següent ordre del dia,

Es llegeix i s'aprova l'acta de la sessió anterior.

S'entera dels Butlletins Oficials rebuts últimament.

Instància del senyor President de l'Empresa Hidrofòrica, demanant que l'Ajuntament resolgui sobre l'oferta feta per la dita empresa al Municipi. Passa a la Comissió nomenada per a entendre en aquest assumpte.

Altra de propietaris de finques rústiques de la partida "Aiguesverts" interessant s'efectui una reparació en una paret a l'efecte de facilitar el desguàs procedent del camí de Cambrils. A la Comissió de Foment.

Dictamen de la Comissió Depuradora de l'actuació dels empleats municipals en relació a l'actual règim que va quedar damunt de la taula en la sessió anterior.

El senyor secretari diu que com sigui que el punt d'aquest dictamen referent a la suspensió de sou i empleu dels empleats municipals està en contradicció amb el que disposa el Reglament general d'Empleats, s'haurà de deixar sense efecte. Per tant, el dictamen s'aprova amb aquesta modificació, deixant únicament el què fa referència a expedientar.

Dictamen de la Comissió d'Aigües proposant la rescissió del contracte celebrat amb l'entitat "Riegos y Suministros, S. A.", per al subministre d'aigua a aquesta ciutat.

S'aprova després d'unes intervencions dels senyors Jordana, Virgili, Martí Baiges i Borràs.

Dictamen de la Comissió de Govern proposant no s'autoritzi establir un punt de parada de vehicle automòbil davant de l'estatge social de l'entitat "Taxistes Associats, S. A.". Aprovat.

Altres dictamen de la mateixa Comissió en el qual es proposa seguir desestimada la petició del Vigilant de l'Hospital senyor Fran-

cesc Tarragó que li sigui indemnitzada la quantitat de 17'50 pessetes que diu li corresponen per uns dies que prestà altres serveis.

El senyor Jordana defensa la petició del senyor Tarragó, i després d'unes intervencions dels senyors Gatell i Virgili, que hi fa brometa, s'aprova el dictamen tal com està presentat.

Dictamen de la Comissió de Foment proposant autoritzar al senyor Josep Huguet Montanya per a construir una paret de tanca en uns terrenys de la Urbanització "Reus Deportiu". Aprovat.

Altre dictamen de Foment presentant el projecte de construcció d'una clavaguera en el carrer de la Barceloneta. Aprovat.

Altre dictamen de Foment referent a la reclamació presentada pel senyor Francesc Borràs Vidal, queixant-se dels perjudicis que li causa la instal·lació mecànica installada en la casa núm. 1 del carrer de Sant Pau. Aprovat.

Proposició de la Comissió de Cultura referent a la creació de deu beques de cent pessetes cada una, per als alumnes que cursen estudis de Batxillerat amb matrícula gratuïta. Aprovat.

Comptes. Aprovats.

Després de l'ordre del dia el senyor Virgili proposa que amb motiu del pas per Reus del tren especial que conduirà al cap del Govern senyor Azaña en direcció a Barcelona, surti una comissió composta d'un regidor de cada minoria per a saludar-lo, al qual acte hi estarà convidat tot el Consistori.

El senyor Gatell apoia aquesta proposició, i demana que en cas de no aturar-se el tren especial a la nostra ciutat, vagi aquella Comissió a Barcelona.

El senyor Tortajada demana que per l'Alcaldia es convidi al Director del Banc d'Espanya a la nostra ciutat a que retiri d'aquell edifici els distintius monàrquics que campegen, un dins l'immoble i l'altre a la façana.

S'aprova una proposició del senyor Banús, en el sentit que el sou d'un empleat de l'Hospital que ha cessat en el seu càrrec passi a percepir-lo el que el succeeix.

I s'aixeca la sessió.

ESPECÍFICS DE TOTS ELS PAÏSOS Farmàcia Serra del Dr. Ornosa

Raval Sta. Anna, 80 - Telèfon 8 - REUS

Línia regular

"ADRIA"

Società Anonima di Navigazione Marittima

FIUME

Servei fixe setmanal amb sortida de Tarragona
tots els divendres

per als següent ports: Marsella, Puerto Mauricio, Oneglia, Savona, Génova, Liorna, Nápoles Palermo, Mesina, Malta, Catània, Bari Ancona, Trieste, Venecia i Fiume. Admet càrrega amb coneixement directe amb transbord a Génova als vapors del «Lloyd Triestino» per a tots els ports de l'Orient.

Propera sortida motonau

"ROSSINI"

El divendres 23 de Setembre

Següent sortida motonau

"CATALANI"

El divendres 30 de Setembre

ADMETENT CARREGA I PASSATGE

Per a informes i nòlids dirigir-se al seu consignatari

EMILI CARANDINI

Plaça Olózaga, 10, pral. - Telèfon 271

Tarragona

FINQUES

Administració — Compra-Venda — Préstecs
Traspàs d'establiments

CENTRE MERCANTIL ADMINISTRATIU

d'E. Bergadà i Porta

Raval Santa Anna, 2 - Tel. 416

REUS

Reclamacions per expedients de Cadastre

ANTIGA CASA PADRENY-Confiteria

CARRER SOL I ORTEGA, 15 - TELEFON NUM. 102 - REUS

PANELLETS i MASSAPANS DE GEMA

Premiats amb Diploma d'Honor, Medalla d'Or i Creu en l'Exposició de Liege (Bèlgica) 1926:

Diploma de Gran Premi, Medalla d'Or i Creu en l'Exposició de Roma 1926-27

Banc de Reus de Descomptes i Préstecs

FUNDAT EN 1862

Normalitzada la marxa d'aquest Banc

i reorganitzades les seves seccions, es posa en coneixement dels seus clients i del públic en general que ha posat en funcionament la Secció de Mercaderies, en la qual s'admetran les sol·licituds de préstecs sobre fruits del país

que tinguin a bé presentar.

Amb el propòsit de prosseguir la defensa dels interessos locals i comarcals, la Direcció ha cregut de molta utilitat el restabliment d'aquesta secció, quals proposicions de préstec es

tudiàra amb la millor disposició.

Noticiari

L'Estatut de Catalunya i la Ràdio Reus

L'emissora reusenca, allunyada de les tasques polítiques, però ben compenetrada amb els sentiments patriòtics del nostre poble, ha volgut collaborar a l'obra de commemoració de la concessió de l'Estatut a Catalunya, organitzant per aquesta nit, a les 10, segons podem anunciar, un magnífic acte, a son estudi.

Han estat invitats al mateix, i faran ús de la paraula, el senyor governador civil de Tarragona, senyor alcalde de Reus, el senyor Josep Andreu, en nom del Comissari de la Generalitat senyor Piñana, que no podrà concórrer a l'acte, i també en nom propi; i els diputats a Corts senyors Joan Lloperena i Jaume Simó.

Ens consta que molts radioients i molts altres ciutadans es feliciten de la celebració de l'acte d'avui a Ràdio Reus i l'esperen amb el major entusiasme.

Arribades de la màxima oficina

al Teló i Pantalla dels Teatres Fortuny i Bartrina, i al Monumental Cinema. Milers de persones que els lleixeixen.

Demani preus a l'administració del Teatre Fortuny.

*** Com a complement de les gestions que ha vingut realitzant Foment Industrial i Mercantil, per tal d'aconseguir que la Companyia Telefònica renunciés a l'anunciat augment de tarifes, l'esmentada entitat reusenca ha tramès al senyor Ministre de la Governació un escrit en el qual s'exposen les raons de diversa índole que deuen aconsellar a la Companyia Telefònica renunciar al pretès augment i sobretot en circumstàncies com les actuals que la revisió del contracte entre l'Estat i aquella Companyia ha guanyat estat parlamentari.

ES VENEN

3 premses hidràuliques per a oli amb tot el necessari per al seu funcionament, joc de cures i rodet.

Rao: Josep Pedret, Plaça Prim, núm. 5 (despatx).

*** Ha estat identificada la dissolta dona atrapada ans d'hir a Tarragona pel tren, essent aquesta veïna d'aquella capital, carrer Smith, i anomenada Antonia Campos Martínez.

El seu marit està molt abatut.

*** L'Institut de Puericultura d'aquesta ciutat ha prestat, durant el mes de juliol, els següents serveis:

Nens ingressats, 15.

Biberons servits: gratuïtament, 1.326, remunerats, 1.024. Total, 2.350.

Pesades de nens, 155.

Llet de vaca subministrada (litres), 498.

Idem subministrada gratuïtament (litres), 259.

Idem consumida retribuïda (litres), 239.

Raccions a lactants, 43.

Anàlisis de llet de vaca, 31.

Idem d'orina, dona embragada (albúmina), 6.

Visites i reconeixement de dones embragades, 18.

Idem a nens malals, 63.

Polvos secants (paquets) subministrats gratuïtament, 25.

Botelles de tònic, 7.

Llimonades lèctiques, 17.

Solucions citratades, 8.

Altres medicaments, 33.

Vacunacions practicades, 7.

Farina (pots), 35.

Parteres auxiliades, 1.

Banys de sal artificial, 24.

*** La màquina del tren especial en el qual el president del Consell de ministres senyor Azaña farà diumenge que ve el seu viatge a Barcelona, serà engalanada a l'estació de Mora d'Ebre i cuidarà d'engalanar-la el nostre amic senyor Rocarol a qui secundarà el jardiner, també amic nostre, senyor Parisi.

Enric Olesti Reig

M E T G E

Malalties de l'aparell digestiu (compreses les ano-rectals)

Consulta de 10 a 12 i de 3 a 5

Edifici Caixa de Pensions, 1er, 1.ª - Telèfon 177

*** Amb l'escollit programa que a continuació inserim, tindrà lloc aquesta nit, a les 10, en el concorregut Gran Cafè-Restaurant de París, un selecte concert pel notable Quintet que dirigeix el mestre Subietes.

Programa

"Déjame besar" (clues), Palència.

"Cavalleria Rusticana" (fantasia), Mascagni.

"Fantasia núm. 1", Fernández.

"La Viejecita" (selecció), Caballero.

"Mi gitano" (pas-doble), Urmeneta.

COMPREU "L'OPINIO", DIARI D'ESQUERRA. - 10 CENTIMS.

*** A l'Audiència de Palma de Mallorca s'ha vist la causa contra Sebastià Mestres, per mort de l'administrador d'"El Día". Fou condemnat a vuit anys, quatre mesos i un dia. El Jurat mostrà la seva disconformitat, per la qual cosa la resolució definitiva la donarà el Suprem.

UNA BEGUDA DELICIOSA LA TROBAREU BEVENT

PLIM GILI

*** La guàrdia municipal de Saragossa detingué el súbdit italià Pau Grerico, de setanta anys, que demanava caritat. Fou registrat, i se li trobaren 2.687'25 pessetes.

Serà conduït a Barcelona per a traslladar-lo al seu país.

Manuel Bonells i Artiga

A D V O C A T

Plaça de Catalunya, 8, pral ha tornat del seu estueig encarregant-se novament del seu despàtix.

*** La vaga que els coristes de teatre de Barcelona sostenien ha estat resolta. Les Empreses, transitòriament, fins que recaigué acord del Jurat Mixt, abonaran als coristes una pesseta més de jornal.

*** Els treballadors de la fàbrica Nebots de Joan Batlló, S. A., de Barcelona, havent iligit el solt de "Solidaridad Obrera", i considerant que és una espècie tendenciosa, han recollit l'opinió de la fàbrica i tots han coincidit a apreciar que és una infàmia el fet que apunta la "Soli" que sigui la mateixa empresa la que va organitzar l'atracció; i declaren això perquè consti a l'opinió, car creuen que ningú més autoritzat que ells per a conèixer la manera de procedir per part de la dita direcció, per haver tractat altres vegades assumptes de diversos ordres i per això es creuen autoritzats a desmentir el solt de la "Soli" per tal com, coneixent el procedir d'aquella casa, la consideren incapç de fer cap acte d'aquesta naturalesa.

Una vegada més, doncs, queda demostrat que el diari anarco-sindicalista no representa l'opinió dels obrers de Catalunya.

Radicents

Voleu tenir el vostre aparell en condicions, evitar avaries, sorolls i paràsits? ESTUDI RADIO, servit per personal de Telègrafs, vos ho remeiara.

Carrer de Rosich, 5 — REUS

*** Pels voltants del poble de San Juan (Avila) s'han trobat despulls humans i robes destroçades.

Un veí reconegué les prendes com a pertanyents al jove Bonifaci González que desaparegué fa bastant de temps.

Es dedueix que fou sorprès en despoblat pels llops, que l'acometeren, deixant-lo en l'estat en què fou trobat.

Acadèmia Vidal

Teoria - Solfeig - Piano - Violi

Classes col·lectives:

Per a noies: Dilluns, Dimecres i Divendres.

Per a nois: Dimarts, Dijous i Dissabtes. Horari: de 5 a 9 de la tarda tots els dies feiners.

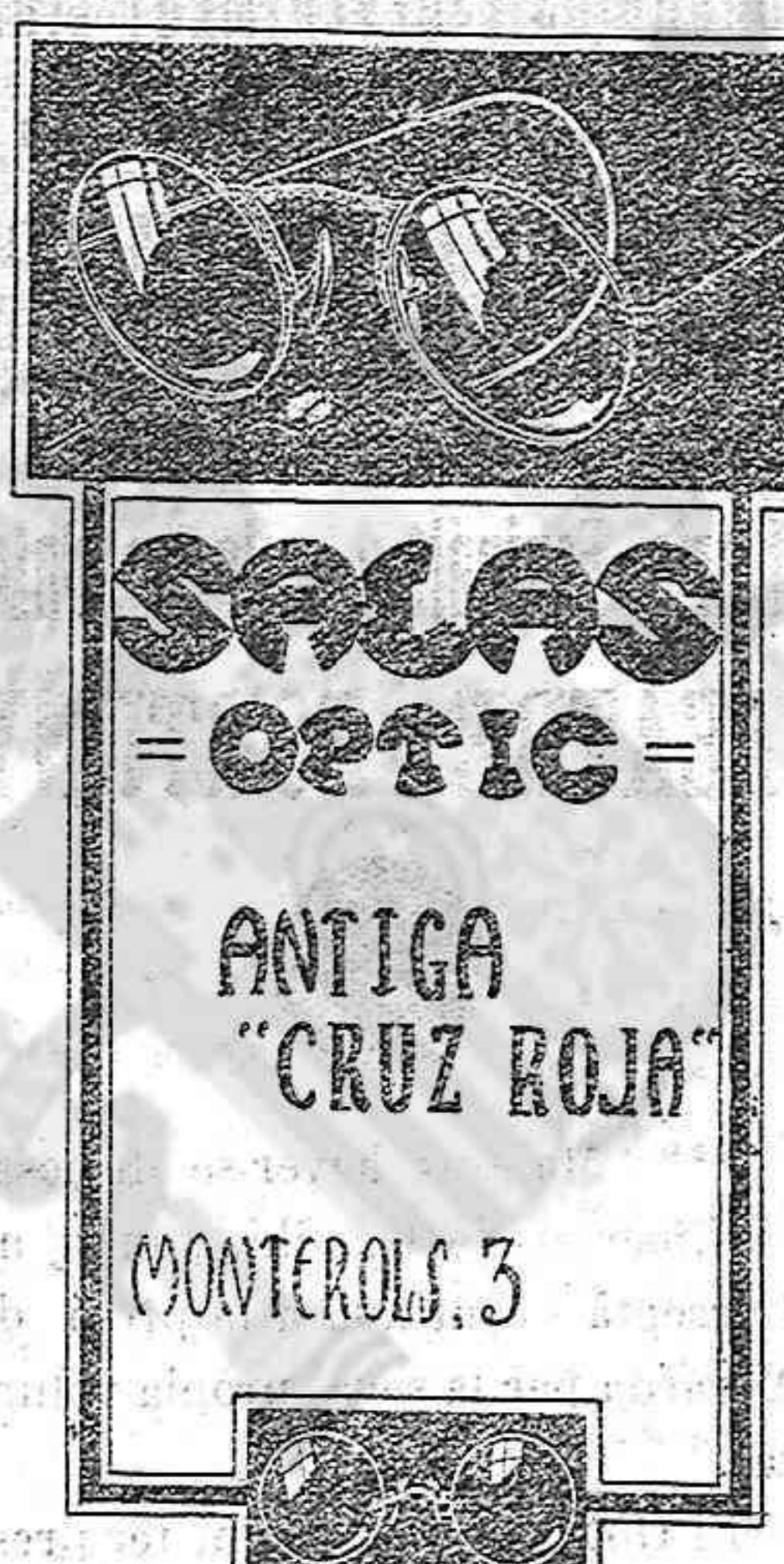
Oberta la matrícula per al curs 1932-33

Classes particulars a l'Acadèmia i a domicili a preus convencionals.

PLAÇA REPÚBLICA, 7, 3.ª — REUS

*** La Gasetta ha publicat, a més de l'Estatut de Catalunya la llei de Reforma Agrària.

També ha publicat una convocatoria per a cobrir vint places d'aspirants al Ministeri Fiscal, i un altre per a la provisió de sis places d'oficials de la secretaria tècnica del Ministeri d'Instrucció Pública i dues de traductors del mateix ministeri.

*** Diuen de Santa Bàbara que al terme de Godall, el caçador Salvador Albrol Castells, de 37 anys, en deixar l'escopeta arrepenjada a un marge, se li disparà fent-lo al braç dret, essent necessària l'amputació.

GASOSES GILI
(precinte blau)

LES QUE GAUDEIXEN DEL MES MERESCUT PRESTIGI

*** D'un altar de la Catedral de Granada ha desaparegut un crucifix de 60 centímetres d'altura, notabilíssima escultura d'ivori d'Alonso Cano.

Divendres, 23 setembre 1932

*** Josep Elmo Romero, de La Corunya, fou recollit pel carrer de Vallroquetes i ajudat a traslladarse al Quarteret Municipal, puix que per si sol no podia transportar una "mona" que havia pescat.

Romangué unes hores al calabós i quan ja es lliurà completament d'aquell pes se l'acompanyà fora de la ciutat.

Pau Borràs i Aragonès

ADVOCAT

Aribau, 89, pral., 1.ª (cantonada Mallorca) Telèfon 74479

B A R C E L O N A

*** Segons les dades oficials facilitades, als Estats Units hi ha onze milions i mig d'obrers sense treball.

Degut a la gran crisi, ha estat necessari reduir a sis hores la jornada de treball.

LLEGIU "L'OPINIÓ", DIARI D'ESQUERRA.

10 CENTIMS

*** Degut a la recent elevació de les tarifes duaneres franceses, està greument amenaçada la indústria surera empordanesa.

Si són posats en pràctica els projectes del govern francès, moltes fàbriques es veuran obligades a plegar i quedarà un gran nombre d'obrers en atur forçós.

Distinció
salut i bellesa del seu cabell
per el preparat netament científic

Demani completament gratuït i sense compromís de cap classe, el follet científic al Departament "Trilysin" Vinaroz, 5, Madrid

*** L'alt comissari del Reich a Prússia ha aixecat la prohibició que planava des de l'any 1922 sobre l'organització Lliga dels Valentines, partidària dels Hohenlohrs.

Ensems ha prohibit, pel termini d'un mes les activitats de l'organització Bandera de l'Imperi, amb motiu de les protestes de la dita organització contra les condemnes de republicans.

CURS 1932-33

Obertura el 1.er d'octubre

Carrer St. Joan, 11, 2.^{en} REUS

*** Diuen de Madrid que la policia ha pogut descobrir el propietari d'una pistola trobada als taxis dels fugitus de l'intent d'atracament contra un oficial de Correus. Es un metge, pertanyent al Sindicat Unic Sanitari. En les seves declaracions ha dit que deixà la pistola a un individu, però la policia creu que dóna noms falsos per despistar.

Acadèmia de Música d'Adela Vendrell
Professora amb títol oficial
SOLFEIG :- PIANO :- CANT
Preparació completa per a la carrera oficial
Lliçons particulars i a domicili a hores convingudes
Obertura de curs 1.er d'octubre
Raval tsix Jesús, 29, 2.en REUS

*** El campió de Catalunya del pes migfort, Santiago M. Solà, del Reus Deportiu, ha marxat a València per tal de disputar el títol de campió d'Espanya, el proper dissabte i diumenge.

Li desitgem força sort i encert, per tal de poder conquerir el disputat títol.

COMPRARIA

Utensilis usats procedents de Granja.

Rao en aquesta impremta.

*** En el Congrés del Treball que s'està celebrant a Hamilton, convocat pels canadencs, ha proposat la setmana de cinc dies.

Aquesta proposta ha estat acceptada pels delegats britànics i nord-americans.

ES DESITGEN

Un o dos dispesers a tot estar.
Rao en aquesta impremta.

*** El governador de les Bascongades ha manifestat que a Azpeitia s'hi trobava un jesuïta que es dedicava a fer campanya política, sobretot contra els socialistes. Ha ordenat obrir una informació pel cas que si la denúncia sigui certa aplicar dures sancions.

*** De l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana hem rebut la memòria de l'entitat corresponent a l'any 1931.

En la dita memòria pot apreciarse la marxa ascendent de la benemèrita Associació, puix que durant l'any ingressaren un miler de socis individuals i prop d'un centenar de collectius.

Dissabte, dia 24
GRANDIOS ESDEVENIMENT LÍRIC
L'òpera en 4 actes :
"LUCÍA DI LAMMERMOOR"
pels emblemats cantants
Maria Espinalt :- Josep Palet
TEATRE FORTUNY

*** Malgrat haver-se disposat la llibertat de Gaudí, aquest no l'acceptà i continua a la presó de Yerarda per la seva pròpia voluntat.

El Govern no ha volgut fer pressió per a que abandoni la presó, de la qual en pot sortir quan Gandhi vulgui, sense que les autoritats l'incentin a quedar-se o a abandonar-la.

El líder hindú dimecres al migdia prengué el seu darrer aliment i anuncià la vaga de la fam fins a la mort.

TOTS ELS LLIBRES EN TOTS ELS IDIOMES

LIBRERIA NACIONAL I ESTRANGERA

Raval Santa Anna, 29 - Telèfon 419 A.

Oferim un servei de vendes a terminis

*** Cercant al general Barreira, s'han practicat escorcolls a Ordal i Molins de Rei, que no han donat cap resultat.

*** El projecte d'Estatut de Funcionaris subdivideix els cossos administratius i auxiliars.

L'ingrés als dos cossos es farà sempre per oposició, i per al facultatiu caldrà ésser llicenciat en Dret.

*** El governador de Bilbao ha manifestat que sabia que novament es reuneix gent al Santuari d'Ezkioga, i ha manifestat que està disposat a impedir, mentre ell ocupa el càrrec, que ocorrin nous miracles a aquell lloc.

Tintoreria "La Ràpida"

No ho dubti: la casa que li convé és "La Ràpida", puix és l'única que fa el vertader rentat a sec i li pot entregar tota mena de prendes en poques hores.

C. Jesús, 19. - Telèfon 486-X

*** Al Morell uns desconeguts entraren a una casa propietat del senyor Joan Roig Marc, apoderant-se de 50 pessetes i alguns objectes de valor.

*** Tot fa suposar que l'estada a Barcelona del Cap del Govern i parlamentaris que l'acompanyaran assolirà un gran èxit.

A la Generalitat, on hi ha concentrada tota l'organització dels actes, es treballa intensament.

*** Les agrupacions d'obrers del ram de les Arts Gràfiques de Madrid es queixen dels perjudicis que els reporten les suspensions de periòdics. En aquest sentit ha estat enlairat un document al President del Consell de Ministres.

TARONJADA GILI
UNA VERTADERA LLAMINA-DURA. PROVEU-LA

*** A Barcelona dimarts passat fou sorpresa una reunió clandestina al Sindicat Fabril i Tèxtil i es procedí a la detenció de 76 individus.

*** En el nou pressupost del Ministeri de Treball s'han introduït importants modificacions.

S'augmenten 300.000 pessetes per les assegurances de Maternitat, i s'estableix un capital de 500.000 pessetes per la fundació de la Caja d'accidents del treball industrial.

JA ESTEU SUBSCRITS A "L'OPINIÓ", DIARI D'ES-QUERRA?

7'50 pessetes trimestre.

*** La vaga del Lancashire s'ha generalitzat.

A últims de la setmana passada passaven de 150.000 els obrers en vaga, la qual cosa significa un augment de 10.000.

La llibertat és llavor de llibertats

A San Sebastian s'ha signat l'Estatut de Catalunya perquè a San Sebastian es pactà la revolució espanyola. El segon esdeveniment completa l'anterior.

Era fatal que la República reconegués la llibertat de Catalunya. No solament les reconegudes en l'Estatut d'ara, influit amb excés per espanyolistes monarquitzants i monàrquics descarats, sinó totes les que viuen en el cor dels catalans i són una necessitat seva, i que ara no caben prou bé en la llei votada.

La tasca dels catalans és fer-les imprescindibles. Subjectar-nos a la lletra estricta de l'Estatut, fórmancar, per part nostra i per part de la República, a la llei del progrés i a l'amistat pactada. Si els catalans el trobessim ajustat a les nostres possibilitats, seríem deslleials a la força impulsora, no del poble de Catalunya, sinó de tots els pobles.

La llibertat té de bo que cada dia obre nous horitzons; com més s'amplia més àmbits fa adalerar. Amb la llibertat l'home sempre desobreix nous camins. La idea que dóna la presó és que nega tot camí, que és l'absència de camí; les quatre parets de la cella no porten enllot. Però l'home que està en ple camp té els camins illuminats; tots els de la terra confluixen en el lloc on ell es planta.

Catalunya ha abatut les parets de la presó i es dreça al bell mig de la seva terra. Tot el món de l'esperit s'aboca envers ella i ella té els moviments amplis per a envar el món.

Enfortim les llibertats assolides. Com més fortes les farem, més indiscretibles seran les que encara ens manquen.

J. AIGUADER I MIRÓ

Ràdio Reus

Programa per avui, divendres

A les 12: Emissió benèfica.

A les 13: Final.

A les 21: Emissió normal. Canvis. Magnífic conjunt de discs, música variada.

A les 21'45: Notícies de premsa.

A les 22: Solemne acte d'exaltació de l'Estatut concedit a Catalunya. Parlaments del senyor governador civil de Tarragona, senyor alcalde de Reus, senyor comissari de la Generalitat, i diputats a Corts senyors Loperena i Simó.

A les 23: Sardanes i música lleugera.

Qüestions obreres

Comença d'imposar-se el bon sentit?

Els sindicats de Sabadell han publicat un interessant manifest, el qual, si més no, ve a confirmar la fonda crisi latent en el si de la C. N. T. i posa en evidència la pugna existent entre els dos o tres sectors, no ens atrevim a dir ideològics, que conviven en aquell organisme obrer.

Nosaltres, però, no donem al document la trascendència que li concedeix bona part de la premsa.

L'acusació que fan els sindicats sabadellencs sobre la manca de democràcia en l'actuació de la C. N. T., no és pas, per als que vivim l'ambient obrerista, una cosa nova. Sabem, a més a més, que, a fi de comptes, el que succeeix a l'organisme sindical que sol designar-se amb les tres lletres C. N. T., no és altra cosa que una lluita interna, entre les diverses fraccions que constitueixen l'esmentada organització, per tal d'assolir la preponderància, l'hegemonia o el comandament. I, aquesta lluita que, de fet, ha existit sempre, ara trascendeix precisament per la crisi que travessa la C. N. T., ocasionada pel seguit de fracassos soferts.

Coneixem de sobres la història del moviment obrer, i no ignorem, per tant, la diversitat de postures adoptades pels elements àcrates en el transcurs de la seva actuació i dels seus fracassos. Ens bastaria, però, conèixer el seu contingut ideològic, per a no fer-nos illusions respecte un canvi de procediments.

Es diu, en el comentat document, que "el actual estado de dependencia incapacita a la C. N. T. hasta el extremo de no poder dar solución a situaciones que no llegan, ni de mucho, a ser problemas". I això no és ben bé cert. No és la dependència el que impideix solucionar situacions que no arriben a ésser problemes. Es el contingut ideològic, que obliga als dirigents a provocar conflictes, quan aquests, o la majoria d'aquests, tindrien solució sensé arribar a ésser-ho. Bastaria tan sols prescindir de les utopies i tocar de peus a terra.

La ideologia de la F. A. I., la ideologia anarquista, porta en si mateixa els germens del fracàs. Se'n dirà que es va precisament contra la F. A. I. A primera vista sembla, en efecte, que aquesta objecció té certa consistència. Però ja hem dit que coneixem a bastament la història del moviment obrer. No

ens deixem enganyar per les aparençes. I ací hem d'apressar-nos a afegir que ens limitem a tractar la qüestió des del punt de vista sindical. No volem entrar a escatir altres actuacions a espalles dels sindicats encara que emparats en ells. Aquestes actuacions, el realitzades o no, no evitarien, al nostre entendre, els lamentables fracassos.

Ara bé; caldria que se'n digués, per a creure en una possible rectificació, quines directrius pensen seguir els que ara diuen dissentir dels procediments de la F. A. I. Això és molt interessant. No ens cap el menor dubte que els que ara pugnen per espolsar-se el jou de la F. A. I. no pensen pas en una organització acèfala, buida de tota mena de ideologia. I ací està precisament el nostre pessimisme. A la C. N. T. hi ha tres sectors que es disputen la seva hegemonia: els de la F. A. I., els neo-comunistes i els anomenats sindicalistes. Si analitzem l'ideari de cada un d'aquests grups, ens trobarem que la diferència ideològica, en el fons, no existeix. Els sindicalistes propiament dits, són un producte híbrid, una barreja d'àcrates i antics societaris. Els neo-comunistes, si deixem de banda que accepten l'acció política, no ens costaria gaire de trobar, sota la prima capa del seu vernís marxista, a l'àcrata imperfecte. La seva formació espiritual, la seva actuació de violència sistemàtica, la seva tàctica tanca, els fa confondre en mantes ocasions amb els altres dos grups abans esmentats. Tenen idèntica mentalitat i posseixen la mateixa educació.

Tota l'obra, d'uns i altres, va dirigida a retrogradar el moviment obrer al seu estat primitiu, al seu infantilisme, al simplisme més esgarifós.

Dones bé. Si això és així, i per dissot no és d'altra manera, quina fe, quina confiança podem posar en una rectificació salvadora? Creiem que precisa, abans no sigui una realitat aquesta suposada rectificació, una profunda labor educativa. Mentrestant, aquests períodes de desorientacions, de fallides, de desenganyos, sols serveixen per a que periòdics com "El Matí" apunten ja l'oportunitat de crear sindicats cristians...

I els sobre la raó. Els extrems es toquen. M. BADIA ARNAL

Colaboració de la nostra Juventut

Catalunya i el seu futur govern

Per la pròpia voluntat del poble; per la voluntat unànime de tots aquells catalans que varen exposar la vida per la República, Catalunya ha reconquerit unes llibertats que li foren arrebassades. Després de l'opressió que hem vingut patint, el nostre poble respira, encara que aquest aire de llibertat sigui migrat per a la seva pròpia vida. Però si hem de reconèixer que tenim obert un camí pel qual Catalunya podrà assolir la seva llibertat completa.

Catalunya té ja la seva autonomia; ja podrà governar-se ella mateixa. El greu perill, però, que podria portar al nostre poble al fracàs consisteix en no encertar en donar els primers passos. Catalunya que va viure esclavitzada per una dinastia podria seguir oprimida dintre la seva autonomia, si el govern del nostre poble caigués en mans dels que volen parlar en nom d'aquestes llibertats i que no han sabut defensar com ho han fet els homes d'Esquerra.

Catalunya ha d'ésser governada pels catalans que han viscut les hores d'opressió, pels homes d'Esquerra Republicana, que en els moments de més perill i transcendència no han refugit la responsabilitat.

Per la República, per la Democràcia i per la Llibertat, no podem permetre que els que amb llurs collaboracions ajornaren l'autonomia de Catalunya siguin els destinats a regir els destins de la nostra Pàtria.

SANS

COMPREU ALS ESTABLIMENTS QUE ANUNCIEN A "FOMENT".

Vida Corporativa

REUS DEPORTIU

Acordada per aquesta entitat la venda de varíes parcelles del terreny propietat de la mateixa, s'anuncia concurs per adjudicar al millor postor, d'acord amb les condicions i preu mínim que estarán de manifest a les Oficines socials, Sant Pau, 2, tots els dies de 7 a 9 del vespre.

L'acte de l'obertura dels plecs que es presentin, tindrà lloc el dia 25 de l'actual, a les dotze del matí, a l'estatge social.

Reus, 16 de setembre de 1932.—
Per A. del C. D., Eduard Salvat,
Secretari.

MERCAT

AVELLANES I AMETLLES

Avellana negreta a 55 pessetes el sac de 58'400 k.

Avellana comuna de 48 a 50 pessetes els 58'400 k.

Avellana gra 1.ª a 95 pessetes el quintà de 41'600 k.

Ametlla mollar, de 72 a 73 ptes.

Ametlla esperança 1.^a a 37 duros quintà de 41'600 k.

Ametlla gra esperança 2.^a a 36 duros quintà de 41'600 k.

Ametlla gra llarguet tipo sobre 14, a 40 duros quintà de id. id.

Ametlla gra llarguet, classe propietari, segons tamany; de 38 a 39 duros quintà de 41'600 k.

Ametlla gra llarguet, tipo mitjà a 37 duros quintà de 41'500 k.

Ametlla gra llarguet, tipo petit a 36 duros quintà de 41'600 k.

Ametlla gra comú a 35 duros quintà de 41'600 k.

Ametlla gra marcó, tipo 72/74, a 39 duros quintà de 41'600 k.

Ametlla gra marcó, classe propietari, segons tamany, a 37 duros quintà de 41'600 k.

Pinyons catalans a 470 pessetes els 100 k. s/v. procedència.

Pinyons castellans a 470 pessetes els 100 k. s/v. procedència.

CEREALS, FARINES I DESPULLES

FARINES DE FORÇA

Farines de força 100 k. 72'50

" mitja força " 76'—

Farineta 60 " 22'—

Tercerilla 60 " 17'—

Trits 35 " 10'—

Segó 25 " 8'50

Civada 100 " 35'—

Ordi " 33'—

Sègol " 40'—

Favos " 50'—

Favons " 53'—

Moresc Plata " 45'50

" País " 43'50

Guixes " 60'—

Vesses " 46'—

Erp " 41'56

Garrofes 40 " 10'75

Preus s/v. Reus, amb sac comprès.

VINS

Vi blanc camp rals 12'—

" negre camp " 11'50

" blanc Coneja i Urgell " 11'50

" rosat Conca i Urgell " 11'50

" negre Coneja i Urgell " 11'50

" negre Priorat sec " 12'—

" negre Priorat amistelat " 12'50

" blanc Ribera Ebre " 12'—

" negre Ribera Ebre " 11'50

" blanc Mancha nou " 11'50

" mistela blanca vella " 14'50

" " Mancha nova " 14'—

" negra " 14'50

Moscatell nou València " 16'—

Most blanc ensofrat " 13'50

" " Mancha nou " 12'—

" negre ensofrat " —

Vi negre nou de Benicarló " 12'—

Preus per grau i carga de 121'6

tires franc Reus.

Alcohol Industrial 96/97° 250'—

" Refinat vínic 96/97° 243'—

" Destilat 95/96° 220'—

Preus per hectòlitre franc Reus.

ARROSSOS

PTES.

Benlloc zero	54'—
" zero superior	55'—
" mig floret	56'—
" flor	67'—
" ideal	58'—
" matizat corrent	57'—
" matizat superior	60'—
" extra	61'—

Bombeta 78'—

Bomba pur 95'—

" extra 110'—

Arroç en brut 40'—

Preu per 100 kg. s/v. origen.

OLIS

Camp 1.ª, els 15 kg. a ptes. de 30'31

Camp 2.ª, els 15 kg. a ptes. de 27'28

Urgell, els 15 kg. a ptes. de 33'35

Segarra, els 15 kg. a ptes. de 30'31

Tortosa, els 15 kg. a ptes. de 26'27

Aragó, els 15 kg. a ptes. de 32'38

Banc Urquijo Català

AGENCIA DE REUS

Negociem els cupons de venciment corrent el líquid dels quals ens sigui coneugut.

OPERACIONS DE BÒRSA DESCOMpte DE CUPONS DIPÓSIT DE VALORS

Banc Urquijo Català

LA BÒRSA

Cotització de la Borsa de Barcelona a les 4 de la tarda d'ahir

Dades facilitades pel Banc de Reus

MONEDA ESTRANGERA

LONDRES 42'35

PARÍS 48'05

NOVA YORK 12'25

ROMA 62'95

BERLIN 2'91-92

BERNA 236'50

BRUXEL·LES 170'20

BUENOS AIRES 3'16

Josép Andreu Abelló

ADVOCAT

dels Col·legis de Reus i de Tarragona.

Estudi: Sant Joan, 7, entresol.

Telèfon 63 B.

REUS

Sucré de Maduixes

PURGANT IDEAL

Enric Darnell Martí

ADVOCAT

consulta de 10 a 1 i de 4 a 6.

Carrer Sant Joan, 32 (bis), 1er. 1.^a

Telèfon 339

HORARI DE TRENS

DE REUS A BARCELONA (Per Vilanova)

	Cor. Lleg. Expr. Mixte Expr. Lleg. Cor. Mixte Ràpid
Sort de Reus	*5'25 6'52 7'33 8'37 12'52 13'14 15'58 *17'05 21'14
Arriba Barna., baixador	7'56 9'01 9'16 13'09 14'34 15'27 19'14 20'17 23'05
Arriba Barna., estació	8'08 9'12 9'27 13'25 14'45 15'38 19'26 20'28 23'16

DE BARCELONA A REUS (Per Vilanova)

	Lleg. Ràpid Cor. Lleg. Expr. Mixte Lleg. Expr.
Sort de Reus	*5'27 8'27 9'18 14'— 14'48 15'40 18'43 19'58
Arribada Barna., estació	5'39 8'39 9'30 14'13 15'— 15'54 18'55 20'19
Arribada a Reus	9'13 10'19 12'52 16'22 16'39 20'23 21'02 21'51

DE TARRAGONA A BARCELONA (Per Vilanova)

	Cor. Lleg. Lleg. Expr. Lleg. Lleg. Lleg. Lleg.
Sortida de Tarragona	5'45 *7'20 10'— 12'55 13'40 16'40 18'05 20'35
Arribada Barna., baixador	7'56 9'01 12'38 14'14 15'27 19'24 20'17 22'38
Arribada Barna., estació	8'08 9'12 12'49 14'25 15'38 19'35 20'28 22'49

DE BARCELONA A TARRAGONA (Per Vilanova)

	Lleg. Expr. Cor. Lleg. Expr. Lleg. Lleg. Cor.
Sortida Barna., estació	*5'27 8'27 8'57 14'— 15'— 16'20 18'52 21'25
Sortida Barna., baixador	5'39 8'38 9'09 14'13 15'11 16'32 19'05 21'27
Arribada a Tarragona	8'04 10'03 11'56 15'56 16'30 19'16 20'48 23'45

El senyal * significa canvi de tren a Sant Vicenç.

El senyal " significa canvi de tren a Roda.

DE REUS A MORA LA NOVA

ENOFSFORINA SERRA

Insubstituible en les convalescències

Neurastènia, Esgotament i Debilitat general

Magatzems LA FLECA

PERFUMERIA : BISUTERIA
QUINCALLA : JUGUETS
DIPOSIT A. G. P.

PAPERS DE TOTES CLASSES I MANIPULATS

CARRER ALEUS, 1 - TELÈFON 566 REUS

ALERTA! DINTRE POCS DIES ALERTA!

Nous models RADIOS

EQUIPATS amb les novíssimes llàmpares sèrie 50 que els proporciona

més selectivitat

més potència

més bellesa

menys sorolls

menys consum

menys preu de cost

ELS ANUNCIA LA CASA

JOSEP LOZANO

la qual gustosament li donarà tota classe de detalls sense cap compromís per part de V.

Monterols, 25

Telèfon 242

Reus

BELLOTES, GRAMOFONS - DISCS

"La Voz de su Amo"

De venda: E. PERPIÑÀ

Majer, 28

REUS

J. Sentís i Nogués

ADVOCAT

Despatx: Carrer Llovera, 19 en tresol. Telèfon 46 B.

Fustes Abelló

Pi i Margall, 4

REUS

Farmàcia

Cavallé

FARMACIA
CAVALLÉ
REUS

Telèfon núm. 9 A.

EXTENS ASSORTIT EN

PERFUMERIA

Avisant per telèfon es reculliran i es serviran els encàrrecs a domicili.

Banys de Salou

BANYS DE PILA

BANYS D'ONEIG

TARRAGONA INDUSTRIAL, J. A.

Fàbrica de Farines

SUCURSAL DE REUS:

Llovera, 48

Telèfon, 374

FARINES

superiors per a
pasteleria
pa de luxe
pa familiar
pa integral

DESPULLES DE BLAT

en sacs precintats
puresa garantizada

Secció oficial

ALCALDIA DE REUS

Solicitat pel senyor Joan de Dalmau Domingo, urbanitzar els terrenys de la seva propietat compresos entre l'Avinguda d'Ignasi Iglesies, carrer de l'Aigua Nova i la línia del ferrocarril de Lleida a Reus i Tarragona, ha estat aprovat per l'Ajuntament el pla corresponent per a la construcció de carrers en els terrenys afectats per la dita urbanització, de conformitat al que preveu l'article 11 del Reglament d'Obres, servei i béns municipals de 14 de juliol de 1924, queda exposat al públic en el Negociat de Foment de la Secretaria Municipal, durant el plaç de trenta dies, el projecte i plans de referència a l'objecte que els interessats puguin presentar les reclamacions que considerin pertinents.

Reus, 22 de setembre de 1932.—
L'alcalde, A. Martí Baiges.

El "Dumping" anglès en l'exportació del carbó

Segons declaració oficial, les mines de carbó de Gales del Sud, que principalment treballen per als mercats estrangers, han sofert en les vendes realitzades en els mesos de maig, juny i juliol últims, una pèrdua de 76.482 lliures esterlines. A pesar de l'avantatge en el preu aconseguit al mercat mundial amb motiu de la desvalorització de la lliura, la política seguida a ultrança de forçar l'exportació per tots els mitjans possibles, no ha aconseguit beneficis positius. Alguns comentaristes atribueixen això, no al "dumping" en l'exportació del carbó, sinó a la quantia dels salaris dels miners, el jornal dels quals excedeix en un 20 per 100 del nivell de jornal de l'any 1915.

COMPREU "LA CAMPANA DE GRACIA", SETMANARI D'ES-QUERRA.

Foment Nacionalista Republicà

Avis

Es posa en coneixement dels socis, que diumenge, dia 25 del corrent, fineix la temporada d'estiu i, per tant, dilluns dia 26 retornarem al nostre estatge d'hivern.

Reus, 21 de setembre de 1932.—
Per A. del C. D., M. Canals, secretari.

Informació telegràfica i telefònica

La crisi de la Generalitat

Es diu que solament seran nomenats dos nous consellers

Barcelona, 22.—Al Palau de la Generalitat encara que no amb la vivacitat dels dies anteriors, degut a que l'atenció principal està concentrada en els actes que han de celebrar-se amb motiu de l'aprovació de l'Estatut i del viatge del senyor Azaña, no per això deixen de fer-se conjectures aprop de la solució de la crisi del Consell.

Els consellers es mostren tots reservadíssims, sense que hi hagi manera de fer-los dir res concret relacionat amb la crisi.

El senyor Casanovas, amb qui hem parlat aquesta tarda, ens ha dit per tota resposta a les nostres preguntes, que res no sabia i que s'atenia estrictament a la nota que feu pública últimament el Consell de la Generalitat.

El senyor Serra Moret, amb qui hem parlat també, en creuar el vertíbul de la Generalitat, ens ha fet iguals manifestacions que el senyor Casanovas.

Malgrat aquesta reserva absoluta, han arribat a nosaltres notícies sobre la solució de la crisi.

Segons les nostres referències, el Consell sofrirà una renovació bastant considerable. S'assegura que deixaran de formar part del Consell els senyors Giralt i Jover.

El senyor Serra Moret passarà a ocupar el departament de Finances i el d'Economia i Treball que quedarà vacant, l'ocuparà el president del Centre de Dependents del Comerç i de la Indústria, senyor Casals, el qual serà nomenat, naturalment, conseller.

Se'n ha assegurat també que per a un dels càrrecs de conseller serà designada una personalitat del partit d'Esquerra Republicana de Catalunya, que no està encara determinada.

La crisi no es resoldrà fins després del viatge del senyor Azaña a Catalunya.

Ha salpat per a Villa

Càdiz, 22.—A primeres hores de la nit desembarcà el coronel retirat senyor Cano Ortega, sexagenari. Encara que ens han manifestat en les oficines policials que els desembarcats sumen deu, solament han facilitat els noms dels senyors Cano, coronel retirat; Valderàbano, tinent coronel de cavalleria; Rafel Pérez Vargas, Joan Orozco, coronel retirat i Víctor Mellado.

A dos quarts d'onze marxà a bord de l'"Espanya" el capità del vaixell, senyor Lafuente, donant ordre immediatament de llevar àcores per a salpar.

Però en aquest moment s'advertí una avaria a la màquina de llevar l'àncora, i fou necessari ajornar durant unes hores la sortida.

El governador civil i el comandant de Marina conferenciaren amb el capità de l'"Espanya 5", per a veure la manera de reparar amb urgència l'avaría del vaixell.

A dos quarts de quatre de la matinada quedà reparada l'avaría. El públic, que a les onze de la nit començà a congregar-se al moll, anà retirant-se, desillusionat, al llarg de la nit, i al que quedava a aques-

Cisneros i l'"Espanya 5"

ta hora el feren retirar uns forts aiguats.

A les quatre en punt de la matinada retornaren a terra el governador civil i el comandant de Marina.

A les quatre i vint es veié des del moll que l'"Espanya 5" començava a realitzar la maniobra de cobrar l'àncora, i a dos quarts de cinc en punt es posà en marxa, escortat a la seva dreta i molt a prop pel canoner "Canalejas".

Poc després desapareixia del port. La sortida fou presenciada solament per quinze o vint persones.

L'entrega de l'Estatut

Madrid, 22.—Avui hem parlat amb el president del Casal Català, senyor Lluís Civil, el qual ens ha dit que s'han ultimat els preparatius de l'expedició organitzada per a que la directiva i alguns elements del dit centre concorrin a l'entrega de l'Estatut.

A les sis del matí del dissabte marxarà una expedició, portant els autocars banderes de la República espanyola i de Catalunya, amb la

inscripció del Casal Català. A Saragossa se'ls unirà una caravana d'autocars que s'organitza pels elements de la colònia catalana a la dita capital, calculant que arribaran a les nou de la nit a Barcelona.

Oportunament demanaren lloc adequat en els actes de l'entrega de l'Estatut, i la Generalitat els ha indicat ja que el tindran reservat.

ACCIDENT FERROVIARI

Barcelona, 22.—Aquesta matinada sortí de l'estació del Nort el tren de mercaderies núm. 1.235 a les tres quaranta quatre i poc després es rebé avís de l'estació de Sant Andreu d'haver ocorregut un accident que per la seva importància interrompia totalment les circulacions en ambdós sentits.

Efectivament, en l'esmentat tren es desenganxaren alguns vagons que en descarrilar interceptaren la via.

No s'han de lamentar desgràcies personals.

A les nou del matí es pogué restablir la circulació per via única.

LES DEPORTACIONS

Madrid, 22.—El subsecretari de Governació ha facilitat una nota dels deportats que havien desembarcat de l'"Espanya núm. 5".

Aquest vaixell condueix a Villa Cisneros als restants, que són 138.

Afegi el senyor Esplà que les deportacions no s'havien acabat, puix el ministre tenia encara alguns expedients per a resoldre.

EL PRIMER ANY DEL BATXILLERAT

Madrid, 22.—La Gaceta publica una ordre que en tot els Instituts de segona ensenyanza i en col·legis subvencionats s'obri matrícula per als alumnes del primer any de Batxillerat.

L'homenatge als tres parlamentaris

Anit tingueren lloc, amb molt d'entusiasme i gran animació, els actes que a honor dels nostres parlamentaris, amb motiu de l'aprovació de l'Estatut, ha organitzat Foment Nacionalista Republicà.

A l'hora de tancar aquesta edició s'estava celebrant el míting al local d'estiu de la nostra entitat.

En la propera edició procurarem donar-ne una idea, el més aproximada possible, de la festa patriòtica celebrada ahir.

IMP. FOMENT